

Szálasi Ferenc elmeállapota ^[1]

Az alább közölt levelet dr. Bakody Aurél lipótmezei elmegyógyász főorvos készítette Szálasi Ferenc elmeállapotáról. Az írásmű alapját a Nemzet Akaratának Pártja Cél és követelések című programja képezte, ami a későbbi nyilas nemzetvezető irománya volt. A bonyolult nyelvezettel és mondatfűzéssel megírt szakvélemény nem csupán Szálasiról ad egyértelmű ítéletet, hanem egyben rendkívül érdekes korjelző forrás is. A jobb érthetőség kedvéért közöljük az 1935-ben készült pártprogramot is.

Bevezetés

Politikai ellenfelei rendszeresen nevezték Szálasi elmebetegnek, bolondnak, beszámíthatatlannak stb. E vád megcáfolását 1940 végén még leghívebb hívei is fontosnak tartották. Amikor megtudták, hogy még Berlinben is bolondnak, vallási tébolyban szenvedőnek tartják Szálasi, *Ruszkay*, *Hubay* „és még mások” kérték, hogy vizsgáltsa meg magát német szakorvosokkal. Szálasi erre állítólag azt mondta, hogy a „bolondnak mindig szerencséje van”, és nem volt hajlandó magát német „szakorvosokkal” megvizsgáltatni.

Benárd Ágoston

Megtette ezt viszont dr. Bakody Aurél lipótmezei elmegyógyász főorvos, régi barátja, dr. Benárd Ágoston kormánypárti képviselő kérésére. Nem tudjuk, hogy Benárd miért kérte fel e diagnózis elkészítésére Bakodyt, bár nem valószínű, hogy felsőbb, kormányzati körök számára dolgoztatta barátját. Ha az illetékeseket komolyan érdekelte volna Szálasi elmeállapota, akkor a szegedi Csillag-börtönben, ahol 1938. augusztus 27-től 1940. szeptember 17-ig raboskodott Szálasi, hivatalosan is megvizsgálhatták volna. Bakody Aurél 1939 elején hosszabb elemzést készített *Nemzeti Akarat Pártja* ^[2] 1935-ben készült programjának, a *Cél és Követelések*nek a szerzőjéről. Ha Bakody nem tudott, vagy nem is akart Szálasival találkozni, őt kikérdezni, vele elbeszélgetni, akkor logikus, hogy egy írásművét választotta ki. Bizonyos, hogy az akkor, vagyis 1939-ben már országos hírnévre, sőt, bizonyos körökben hírhedségre szert tett Szálasi - ha nem is személyesen - Bakody főorvos ismerte, és meglehetősen elértékelő véleménye lehetett róla. Bakody főorvosról nem sokat tudunk. Ha a jobboldali nézetű ismert Benárd kormánypárti képviselő a barátja volt, akkor nem valószínű, hogy baloldali, vagy akár csak liberális nézeteket vallott volna. Elmeorvosi szakvéleményében Mussoliniról mint *nagy külföldi diktátorról* ír, akinek „költőileg sűrített értelmű, irodalmi frazeológiaja mindig reális, érthető tartalmat takar”. Vele összehasonlítva Szálasi írásműve zavaros, sok helyen érthetetlen stb. Bakody szerint. Ugyanakkor az, hogy „diktátornak” nevezi az olasz nép Ducéjét, némi távolságtartásra utalhat. Talán ezzel a szóhasználattal is jelezni kívánta, hogy nagyra becsüli ugyan Mussolinét, de jobban szeret *Horthy Miklós* kormányzó Magyarországon élni.

Bakody bevezetőjében leszögezte, hogy elmeorvosok gyakran kénytelenek például végrendeleti perek esetében kizárólag írásművek alapján véleményt mondani a vizsgált személy elmeállapotáról. Szálasi eme írásműve alapján az úgynevezett „neophráziás” (új szavakat gyártó), frázispuffogató, bizarr logikájú, vagy logikátlan szavakat gyártó elmebetegnek nevezi, aki különösen hajlamos „jelentéktelen tartalmú” bölcsességeit patetikus módon előadni. Szálasi a skizoid miszticizmus, a bizarrkodó gondolatkapcsolások jellemző, aki hajlamos a fogalmakat ködösen összecszerelni, és jellemző rá a bizarr szerepkeresés és a logikátlan elhivatottság érzése is. Egy másnak ellentmondó, vagy teljesen értelmetlen mondatai Bakody dr. szerint „csak az író autizmusával, saját csodálatában való affektív elmélyedésével” magyarázhatók. Bakody úgy vélte, hogy Szálasi, autisztikus, köldöknező, „skizofrén néprtribun”, aki a realitást teljesen kizárta gondolatmenetéből, és ezért rátévedt az „irreális, megvalósíthatatlan követelések ingoványára.”

Szálasi Ferenc

Nagyritkán még saját hívei is észrevették, hogy Szálasi nem csak konok, makacs következetességgel járja a maga útját, hanem azt is, hogy nem tudja, hol jár, milyen világban él. Hűségese híve, *Kófaragó-Gyelnik Vilmos* írta 1943 decemberében: „Mélységes megdöbbenéssel kell tapasztalunk, hogy nagy emberünk Szálasi Ferenc elé nem mehetünk tapasztalatainkkal, ha azok rossz híreket tartalmaznak, mert eddigi szenvedései miatt - amelyekért tetemre hívjuk ezeknek okozóját, a mai rendszert - nem képes rossz híreket tartalmazó tényekkel szembenéződni, sem tárgyi, sem személyi vonatkozásban, hanem ehelyett egy konok optimizmusba sáncolja el magát.” Ez a „konok optimizmus”, pontosabban a valóságtól, a világgépebe nem illeszkedő, vagy nem illeszthető tények semmibe vétele magyarázza, hogyan gondolhatta azt Szálasi nem csak 1943-ban, hanem még 1944-ben, sőt 1945 tavaszán is, hogy a németek és szövetségeseik fogják megnyerni a második világháborút. A Hűség Házában 1943. december elején teljes komolysággal értekezett arról, hogy mindössze 1000 Gigant szállító repülőgéppel hét hadosztályból álló német hadsereget lehet majd Angliába szállítani. Arra nem tért ki, hogy ennyi Gigant rendelkezésre áll-e a német hadvezetőségnek, és ha igen, mire várnak, miért nem szállítják át ezt a hét hadosztályt Angliába. Szegvári nyilasoknak pedig már azt mondta: „Ezt a háborút mi már nem nyerhetjük meg, mert már megnyertük. A német hadvezetés minden előfeltételét megteremtette annak, hogy az ellenség megsemmisíthesse... Ha Hitler egyszer kijelentette, hogy a megtorlás bekövetkezik, úgy nincs okunk ebben kételkedni, mert minden bizonyossággal be is fog következni.” Szálasi még az elemi hadászati elveket is képes volt átfírni. 1943 végén leszögezte: „A német vezetés a legtöbbször kezében tartja a hadászati kezdeményezést annak ellenére, hogy védelemben van. A szovjet viszont annak ellenére, hogy támad, mindig védekezésre kényszerül.” Nem hallgatóságát szándékosan megtévesztés akaró, cinikus politikusi volt, hanem a valóságtól teljesen elszakadt, lázálomokban élő fantasztá. Szálasi azért nevezte eszementeknek a tengelyhatalmak győzelmében ekkor már teljes joggal nem bízókat, mert ő a maga részéről nem volt hajlandó szembenézni a valósággal. Szálasi azért képzelődött még 1944-ben is hatalmas, tartalékban tartott német és japán hadseregről, hogy ne kelljen beismernie: a szerinte „életképes” nemzetek totális vereségét szenvedtek az „életképtelen”, liberális, demokratikus, vagy ami talán még rosszabb, a „judeo-bolsevista” rendszerektől. 1945. március 6-án Szálasi fejében már készen állt az új, nagyszabású katonai terv: „A szovjet déli szárnyát kell összetörni, politikai, gazdasági és társadalmi előfeltételei [ennek] mind megvannak. Nyár végéig nyugodtan el lehetne érni a Dnyeszter vonalát a Déli szárnyon, ami megengedné, hogy a háborút a Ny[ugat]i hadszíntéren is döntő céllal levezethessük.” Arra itt és most Szálasi nem tért ki, hogy ezt az elsőpró, nagy déli offenzívát milyen erőkkkel, illetve csodafegyverekkel képzelte végrehajthatónak. Szálasi biztos, hogy igazat mondott 1945 decemberében, amikor a népbíróság előtt azt mondta, hogy: „Egészen ez év április közepéig hittünk a német győzelemben. Ezt vezérkari tudásomra és Hitlerrel történt megbeszélésre alapítottam.”

Málnási Ödönnek hosszú éveken át volt alkalmá Szálasi megfigyelni, jól látta, hogy Szálasi „szentebbet nem ismert, mint saját egyéni, hatalmi érvényesülését.” Felismerte, hogy Szálasi hajlamos volt „saját énjének a lehetőségekkel ellentétes módon való” értékelésére, túlbecsülésére, „magyar Duce-ségre és európaszervezési rendeltetésű hungarista ideológia termelésére való öntúlbecsülés”-re.

Mindezek a jellemvonások Málnási szerint a több mint kétes, végig magánzárkában töltött börtönbüntetése alatt csak súlyosbodtak, társulva klausztrófiás kényszerképzetekkel. Szálasi kiszabadulása után nem szívesen tartózkodott kisebb szobákban, mindig szabad levegőre, nagy sétákra vágyakozott - írta Málnási dr. Szálasi mindenkitől vak engedelmisséget követel meg, ezért pártjából nem nemzetiszocialista mozgalom, hanem „egy személyhez tapadt hitbuzgalmi egyesület lett” - fogalmazta meg Málnási dr., aki nem tette fel a kérdést, hogy ez kizárólag Szálasi jellemzője-e az eredménye, vagy Szálasi tudatosan másolta-e Hitlert és Mussolinét? A „koreszme”, a szélsőjobb- és baloldalon egyaránt ekkoriban a centralizált, egy vezér által teljhatalommal irányított pártok kiépítésének-megszervezésének kedvezett. Szálasi közvetlen munkatársainak, barátainak, *Csia Sándornak*, *Vajna Gábornak* és a többieknek bizonyosan nem volt kifogásuk az ellen, hogy Szálasi pártjuk és mozgalmuk vitathatalatlan vezére legyen. 1940 végén Málnási még nem tartotta közveszélyesnek Szálasi. „De mihamarabb az európai események alakulása pártjával való tevékenységének közveszélyes lehetőséget biztosít, büntetőjogi beszámíthatatlansága folytán terápiás eljárást igényel.” - szögezte le. Javasolt gyógymódja meglehetősen egyszerű volt: Szálasi elmegyógyintézetbe kell zárni, kellő minőségű táplálás mellett esetleg néha 32-34 fokos fürdőt, sok sétát, szabadban mozgást kell neki biztosítani. Egyéni hajlamainak megfelelően szórakoztatását stratégiai, hadtörténeli, szociálpolitikai könyvek, folyóiratok, napilapok olvasásával, jegyzetelésével kell biztosítani.

Szirmai Rezső újságíró és *Gartner Pál* pszichoanalitikus orvos 1945 decemberében kétszer tudott Szálasival az Andrássy út 60-ban, a volt Nemzetvezető börtöncellájában hosszasan elbeszélgetni. Szirmai is felismerte, amit Szálasi írásai, beszédei

Málnási Ödön

bizonyítani lehet, hogy Szálasi: „Hisz abban, amit mond. Komolyan veszi sajátmagát. Csodálattal adózik saját rögeszméinek.” Mivel az Andrassy út 60-ban Szirmai és Gartner rajta kívül még csaknem két tucat főbb háborús bűnösrel tudott hosszasan elbeszélgetni, hitelesnek tűnik megállapításuk, mely szerint a főbűnösök közül csak egyetlen ember, Szálasi tartotta meg „a megszállottak fanatizmusát.” Dr. Gartner, Bakodyval ellentétben, úgy vélte, hogy „Szálasi nem elmebeteg, hanem skizoid pszichopata (életidegen kóros személyiség).” Ugyanakkor e sommás megállapítás előtt, bár nyilvánvalóan nem ismerhette dr. Bakody 1939-es diagnózisát, hozzá hasonlóan állapította meg, hogy Szálasi: „Egész életvezetése, túlértékelt eszméi, közösséget kereső lelkivilága (valójában lelki egyedüllete), kifejezései bizarrsága, csökkent valóságérzéke, kóros önértékelése, 'küldetésbe' vetett hite, zavaros ideológiája, skizoid pszichopátia diagnózisnak felvételét teszik jogosulttá.”

Szálasi nyilas pártkönyve

Bakody főorvos Szálasi Ferenc elmeállapotáról készített diagnózisát teljes terjedelmében tesszük közzé, csak az írógéperől vélhetően hiányzó hosszú mássalhangzókat javítottuk külön jelzés nélkül. Mellékeljük az elemzett Szálasi-művet is, jelezve az általunk használt, a Gede Testvérek Könyvkiadó féle kiadvány oldalszámát (Bp., 2000. 83-99.). Ahol Bakody dr. pontos oldalszámot ad meg, ott szögletes zárójelben közöljük az általunk használt melléklet oldalszámait. Bakody Aurél idézetei több alkalommal eltérnek a *Cél és Követelések* helyesírásától, amit mindkét forrásnál tudatosan az eredeti formában hagyunk.

Forrás

Dr. Bakody Aurél főorvos szakvéleménye Szálasi Ferenc elmeállapotáról

Nagyméltóságú

dr. Benárd Ágoston v. miniszter, orsz[ág]gyű[lési] képviselő úrnak!

Szálasi Ferenc „Cél és követelések” című 16 oldalas kiadványát átvéve, azt abból a szempontból tettem vizsgálat tárgyává, hogy abból minő következtetések vonhatók szerzőjének elmeállapotára elmeorvosi szempontból.

Mindenekelőtt meg kell állapítanom, hogy magam a politikai életen teljesen kívül állok, saját politikai felfogásom a magántulajdonos a kultúra alapján áll a kultúra szempontjából elviselhető fokú szociális gondoskodás határáig, tehát éles élv differenciák semmilyen irányból sem irányítanak.

Módszertani szempontból előrebecsátom, hogy Szálasi Ferencet soha nem láttam, velem nem beszéltem, róla is csak annyit tudok, mint az újságolvasók, s így nézeteim kizárólag ezen írásművére támaszkodnak. Az elmeorvos gyakran van abban a helyzetben, pl. a végrendeleti perek esetében végzett postmortális vizsgálatok idején, hogy kizárólag írásművek alapján mondjon véleményt a vizsgált elmeállapotáról, vizsgálódásom módszere tehát elmeorvosilag nem kifogásolható.

Előre kell bocsátanom azt is, hogy téves laikus hiedelem lenne az, hogy az elmeorvos valakiről vagy azt állapítja, meg hogy elmebeteg, vagy azt, hogy épeszű. Az elmebetegség nem is orvosi fogalom, mert sokszor látjuk hogy valaki megállja a helyét az életben, sikereket is érhet el, senki nem is mondja ki a gyanúját sem hogy elmebeteg áll előttünk, hanem ez csak akkor derül ki, mikor az illető valamely jogi komplikációba keveredik, amikor azután internálására vagy gondnokság alá helyezésére, vagy büntetőjogi exculpálására kerül sor, holott úgynevezett endogén, nem külső okból keletkezett és nem processusszerűen lefolyó elmebetegség esetében ugyanolyan elmebeteg volt az illető egész életében. Az elmebetegség megállapítása tehát egy rendészeti kérdés a világ előtt és az elmeorvosi elemzés eredménye közömbös a társadalomra, míg egy veszély elhárításáról nincsen szó. A Kretschmer óta kifejlesztett orvopszichológiának alapítója, hogy feltárultak az elmebetegségek kapui, és fokozatos átmenettel *több betegesű embert találunk a külvilágban, mint a zárt intézetekben.* Tudomásul kell vennünk azt is, hogy az endogén jellegű elmebetegségek feltűnő tünetek (hallucinációk, téveseszmék, öntudatzavarok, nyugtalanság stb.) kíséretében való kifejlődése előtt is olyan abnormis jellemalakulások szoktak észlelhetők lenni, amelyeket a környezet vagy a nem szakorvosok többnyire mint különöségeket, mint neurasthénia, mint ideges terheltséget stb. neveznek el, melyekről azonban az elmeorvos tudja, hogy azok csak a tünetek fokában térnek el a psychosistól, a kétségtelenül kifejlett elmebajtól, de a tünetek orvopszichológiai jellege és együttese azt bizonyítja, hogy az endogén elmebaj, mint betegségi készség már teljesen fennállott, csak a tünetek még nem élesedtek ki, mert az ehhez felhasznált környezethatások, élmények még nem jelentkeztek. Mikor azonban a kóros jellem alkalmas környezethatás és élmények sodrába kerül, a psychosis lendületet vesz, azután elbocsátjuk az elmebetegségből, közben az illető esetleg produkál is valamit, később újra megbetegszik s így tovább. Nincs semmi kétség, hogy a ki még nem bontakozott elmebaj állapotában levő, de az elmebetegség tüneteit már viselő kóros elmeéletű ember, a kóros jellem már az elmebaj kibontakozása előtt vagy anélkül is olyan beteg elme mechanizmusok sodrába él, melyek az összes veszélylehetőségeket nyitva tartják, amelyek különben csak a kifejlődött, vagy rendészeti komplikációi miatt már betegnek kimondott elmebajosok esetében fennállnak, vagy fenyegetnek. Sőt bizonyos körben ezeknek az abnormis jellemű ún. félbolondoknak a veszélye nagyobb, mert nehezebben felismerhetők és mert társadalmilag aktívak.

Egyik könyvemben irodalmi adatok alapján bővebben megírtam, tehát nem célzatos megállapítás az, hogy elmebetegek és kóros elmeéletű nem elmebetegek különös gyakorisággal merülnek fel a politikai életben, főleg a forradalmi jellegű mozgalmakban, s igazán azt kell mondani a nyitott szemű elmeorvosnak, hogy nem is olyan érthetetlen az, hogy a világboldogító forradalmárok közül határtalan sikereket ér el az, aki a forradalmi vezetést szerencsére ép ésszel, reális pszichológiai érzéssel vagy egy sötétben bujkáló pszichiáter tanácsadóval párosítja. Különösen felhívom a figyelmet Gaston Roffenstein: Zur Psychologie und Psychopathologie der Gegenwartsgeschichte című, 1921-ben, Bircher kiadónál Leipzigben megjelent kis füzetére, amely a bohémien deracini-tól a súlyos psychopathákiáig a forradalmi vezérek hatalmi, képzeleti és érvényesülépsziológiai feltételeit elemzi, és tisztázza azt az antagonizmust, mellyel az államférfinak és a politikusnak a forradalmárok ezen csoportjával való szembenállására jellemző. Azt hiszem ez a pont az, ahol megszűnik a politikai módszerek (programátvitel stb.) lehetősége és a személyes fellépés elkerülhetetlenné válik.

Még mindig az előrebecsátandók közé tartozik, hogy abnormis jellem vagy kifejezett elmebetegek szellemi tevékenysége számára elengedhetetlen a suggestív előkészített környezet s itt a korunkban sikerült külföldi diktatúrákon kívül magyar népkun messiást váró, mert megzavart lelki egyensúlyát kell [fel]jismernünk.

Ismeretes hogy minden nagyobb elmebetegségben találunk olyan teljesen rendezett viselkedésű és összefüggő gondolkodású elmebetegeket, kiknek elmeéletét az úgynevezett schizisek, hasadások jellemzik s ez sokszor semmi föltűnőt nem tartalmazó előadásuk mellett sokszor csak fogalmazványaikból állapítható meg. Erre adnak is alkalmat bőven, nem egyszer egész életüket azzal töltik, hogy intézetekben vagy kávéházakban a legkülönbözőbb világboldogító memorandumokat szerkesztik, s ezzel elárasztják a hivatalos helyeket, sajtót, sőt nemegyszer a politikai életet is. Ezeknek az elmebetegeknek dicséretes szándékuk mellett legfőbb

jellemző sajátosága szokott lenni a dagályosság és az irrealitás, okozója pedig többnyire az, hogy a beteg érvényesülését külső analógiák alapján keresi és hiányzik a kapcsolata a reális munka tényezőivel. A schizophrénias elmebetegségek nagy csoportjába tartozó betegek ezek, amely betegségi csoportban találjuk még a jellemző frázispuffogatót, bizarr logikáját, vagy logikátlan, új szavakat gyártó ún. neophrázias betegeket, különös hajlandósággal arra, hogy jelentéktelen tartalmú bölcsességeiket pathetikusane doceálják, még az értelmileg tarthatatlan állításokat is, sokszor az akaratlagos affektusfokozás, az ún. affektusaugmentatív kísérletében, nem egyszer bizarr, egyéni stílusban vagy a gondolkodás és fogalmazás ún. technicismusainak, a megszakításoknak és befejezetlenségeknek vagy stereotip ismétléseknek kísérletében, olykor jellemezve a szócontaminációkkal, szóösszevonásokkal vagy alliterációs szöfűzéssel. E jellemző sajátosságok nemcsak declarált elmebetegek, hanem a declarációt megelőző állapotban levő, vagy a baj kifejlődési fokán levő, disponált embereken, úgynevezett schizoid psychopathákon is észlelhetők. Mindezeknek pszichológiailag összefoglaló jellemző sajátossága az, amit Berze, a steinhofi *elmekórház* igazgató összefoglaló monográfiája úgynevezett, hogy: Störung der Form in Bezug auf den Inhalt, magyarul a forma és tartalom közötti aránytalanság.

Egyáltalán nem érintve Szálasi programjának értékelését, tisztán formai alapon a Cél és Követelések következő sajátosságai állapíthatók meg.

1. Míg a nagy külföldi diktátornak Mussolininek költőileg sűrített értelmű, irodalmi frazeológiája mindig reális, érthető tartalmat takar, addig Szálasi írásában gyakori az, hogy a kifejezés arányai és a benne burkolt tartalom között mértéktelen aránytalanság van, az analógia tehát csupán külső. Ilyen már a cím is, amely tautológia. Ilyen a hátlapon adott tervezet a további irodalmi munkásságra. Ilyen a bevezető mottó, melyben az Isten, élet és nép differenciálása értelmileg megfoghatatlan, illogikus. Ugyanígy értelmetlen modorosság, tartalmatlan frázispuffogtatás a 9. [7.] oldal 9. pontjának második bekezdése, vagy a 13. oldal [12.] harmadik bekezdésében olvasható az a kívánsága, hogy a forgalom leegyszerűsítették. Mi ez, kérdezheti mindenki. De ilyen külsőleges utánzás, affektált modorosság az egész program is, amely a maga jóhiszemű általánosságával egyszerre mindent felölel, nagyjából olyanokat amit minden kormányzat akar, vagy már meg is valósított, pl. a deviza és arany bevonását. Ezt mégis a szemléli önállóság, sőt a forradalmi radikalizmus és az egyéni lendület pathosába burkolni, nem más mint a forma és tartalom közötti aránytalanság, tehát jellemző schizophrén lelki sajátosság.

2. ennek a modorosságnak egyik részlete az új szavak alkotása, a neophrázia, többnyire szóösszevonások, contaminációk útján. Pl. életlépcsőzés (9. o.) [8.] akaratjog (6. o.), [4.] adottságkényszerített (10. o.) [9.], a családgazdálkodás szerves egybefektetése (12. o.), [11.] lakáskorszerűsítés (12. o.) [11.] a tehermentes kislét (13. o.) [12.]

3. a lelki zavarok e csoportjába tartozik a következő analógiás jellegű értelmetlenség, amit csak a pompázó hangzás indokol, de értelmi tartalma nincs: az államfelség adja az államcél. (4. o.) [2.]

4. streotypia, alliterációs gondolatkapcsolás révén előállított szófecsérlés, tehát jellemző schizophrén gondolkodási zavar az 5. oldalon olvasható következő mondat: „Örökérvényűek, Örökkövások, Örökmesgyék és Örökutak, melyeken az Ősföld népeinek haladniok kell”. [3.]

5. még a symbolizáló tendencia sem idegen e körképben. Ilyent is találtunk. „A világháború a legnemesebb férfigerendákat aprította forgáccsá.” [14.] Más ezt nem így mondta volna, a képszerű beszéd e helyen keresett, indokolatlan, affektált.

6. feltűnéskeltő, váratlan, furcsa, úgynevezett bizarr szóhasználatok, különböző mondatfűzések nem egyszer találkoznak, mint ahogyan a schizophrén embert bizarr öltözködéséről, mozdulatairól, életvezetéséről ismerjük meg. Olyanok ezek mint a schizophrén beteg grimaccjai, csak itt szóban. „A népfelség eredeti, az államfelség eredő hatalomjog”. Ez az elméleti szembeállítás egy népszerű, a tömegeknek szánt politikai iratban tiszta bizarrság, feltűnéskeresés. (1. o.) [1.] Ugyanott írja, hogy a politikai művészet alkotóelemei: az állam történelem-, földrajz- erőforrás-, nép- és társadalomjogi helyzete. Ez értelmileg sem helytálló, mert a népjogi helyzet az egyetlen koponya művészetében miként szerepelhet, az erőforrás sem alkotóeleme a művészetnek, hanem legfeljebb feltétele a művészet mikénti kifejtésének, de így a szóhalmaz ezen formájában a mondat csak hangzatosságával különbözik, anélkül hogy érthető, sőt közérthető lenne. De igaz, hogy a tömegeknek a kritika nem erős oldala. Mivel nem hiszem, hogy Szálasi erre számított volna, ezt is, mint bizarrságot kell elkönyvelnem. A 4. oldalon [2.] olvasható: az államhatalomnak megköttően és megköttően kell irányítani. Józanul azt lehetne talán mondani, hogy az államhatalom szabályozza az alattvalók életét, de maga sem szabályokon felüli önkényben él. Ezt az értelmet csak feltűnést keltő, külön fogalmazással, tehát bizarr gondolatmenettel magyarázhatjuk.

Ugyanígy bizarr fogalmazás a 4. oldalon olvasható, de visszatérő azon meghatározás, amely a népek társ- és sorsközösségéről beszél. [2.] Én nem értem, hogy mi a társközösség, ennek használatát csak az igazolhatja, hogy igen bölcsen hangzik bár nem az.

7. a jellemző schizophrén logika bizarrságait tanúsítja az 1. oldal [1.] ezen állítása: Az államban csak egy politikus van. A többi szakember. Tudjuk, hogy ez sajnálatos módon nem áll, sőt Szálasi idejében sem állhat meg, mert vannak még az államban egyéb szuszterek is. Ilyen példa a 4. oldalon [2.]: Az Ősföld hivatásából a NAP megalkotta az államcél. Ez a mondat teljesen logikátlan és bizarr, sőt így értelmetlen. Ugyancsak a mondat logikus felépítésének hiánya olvasható az 5. oldal [3-4.] utolsó mondatából, amely a geopszichikai befolyásolás tudományosan ismert tényét oly külön és értelmetlen fogalmazásban ismerteti, amely schizoid mysticismusnak, bizarrkodó gondolatkapcsolásnak élénk példája. A 6. oldalon [4.] előbb leírja, hogy a népfelség alapja az Isten, paraszt, polgár és katona, amely összeállítás máris feloldit bizarrságával, de pár sorral később zavartalan logikátlansággal már azt állítja meg, hogy az államfelség alapja az, hogy: adok, hogy adj! Épezzű ember azt mondaná, hogy az állami együttélés alapja a kölcsönös támogatás, jellemező schizophrén logika kell, hogy erről a reális tapasztalatról azt állítsa, hogy ez nem az állami életnek, hanem az államfelségnek az alapja. Itt a fogalmaknak olyan ködös összecszerelése mutatkozik, mely mellett a programszerű hirtetést csak a bizarr szerepkeresés, a logikátlan elhivatottság érzet magyarázza meg.

8. hogy ez a logikátlan logika, amelyet bizarrsága miatt nevezünk schizophrén logikának, minő értelmi silányságokhoz, sőt értelemkizáró frázisokhoz vezet, annak több példáját találjuk. Csak az író atyúságát, saját csodálatában való affektív elmélyedésével magyarázható, hogy ezt fel sem ismeri. Így a 6. oldalon [4.] azt olvassuk: aki életet nem ad, az életet nem kap! Azt amit előtte ír, hogy aki nem ad az államnak, az a Szálasi államtól nem is kaphat semmit, meg lehet érteni, de mikor közvetlenül azt írja, hogy az egyén is csak akkor kap életet, nemcsak az állammal való viszonylatban, ha életet ad, is akár az apa és fiú, akár az elesettek és koldusok szociális segélyére érjük, egyformán tarthatatlan értelmetlenség. Ugyanígy nélkülözi az értelmet mottójának az a modoros frázisa, hogy az élet megerősítette az általa írottakat. Hogyan, hol? Ugyanígy értelmetlenség az 1. oldal [1.] azon állítása, hogy az alkotmány előszóban lenne meghatározva, és hogy az államcél és az államélet egymással párhuzamosan haladhatnak. Hogyan valósíthatja meg akkor egyik a másikat. A cél pedig ugyebár megvalósításra vár. Értelmet kizáró koncepció az, hogy a Hungária ősföldben egyesült bosnyákok pl. az egységes nemzet megalkotását fogadják el, amit az író a 4. oldalon [2-3.] követel. Még egységes hazát talán igen, mert ez is kétséges, de a bosnyák egy nemzet legyen a magyarral? Ezt a legegyszerűbb értelmes paraszt se mondotta volna. Minden értelmet nélkülöz az 6. oldalon olvasható ez a mondat: a polgár államba tömörült népek érdek-, az állam közalánya. Mit akart mondani Szálasi az érdekről? Aki ezt ebből megérti, az éljen soká.

9. értelmi fokának, kritikaképességének nívtalansága egyesülve a forma és tartalom közötti aránytalansággal, a modoros affektáltsággal elvezet oda, amit a schizophrén betegcsoport hebehren formáinál látni szoktunk, a pózoló doceáláshoz. Ez az, mikor hebehren gyermekek a szüleit, tanítókat oktatják, az értelmi fölnyitól pózolóva. Ilyen hétköznapi igazságok minden alkalomszerűség nélkül való sajközása a könyv államtudományi iskolázottsága mellett erre semmi szakszerű jogcímmel nem bíró szerző részéről és nem is alkalomszerűen az [az], amit a 3. oldal [4.] második, harmadik, hetedik és kilencedik és a 4. oldal [5.] harmadik bekezdésében, mint alapvetést az alkotmányjogász pózával előad. Mindez kritikájának infantilizmusára enged következtetni.

10. ha nem bizarrkodás ez is, ugye logotripsinsek, a beszéd alkalomszerűtlen megszakításának jele a 4. oldal [7.] utolsó mondata, amely a mondatot alkalomszerűtlenül félbeszakítja.

11. a schizophrén gondolkodás egyik alapvető sajátossága az, amit németül wirklicheitsfremd-nek, valószerűtlennek, magyarul inkább kótyagos fantaszicizmusnak mondanánk. Az autistikus, köldöknéző schizophrén ember az, aki a realitást teljesen kizárva gondolatmenetéből, építgeti a légvárakat, s mint politikai tényező, ezzel a kritikátlanokat egyfelől elragadja, másfelől magával viszi az irreális, megvalósíthatatlan követelések ingoványára. Ez a legnagyobb veszély egy schizophrén néprítum esetében. Számos példa akad erre Szálasinak ebben a rövid könyvében is. A 4. oldal [8.] 6. bekezdésének utolsó sora szerint a szocializmusban a kötelességteljesítő jogot kap egyéni élete méltó lefolytatására. Nagyon valóságos, hogy az a ki jogára hivatkozva tartja a tenyerét, mást ért majd méltó életforma alatt mint a „koponya”. Ilyen irrealizmus, mikor az Ősföld heterogén népi elemeitől egységes nemzet alakítását várja el. (4. o.) [3.] Ilyen az 5. oldalon [6.] olvasható egész 3. pont. Ilyen az 5. o. [6.] hatodik bekezdése, a 9. oldal [7.] 10. pontjának második bekezdése, noha a vezérkar szó használata az eddigiek után nem éppen csabító lehetőség. Mértéktelenül kritikátlan illúzió a 9. oldal [8.] utolsó sora, az összes kivándorlottak visszatelepítése. Vagy nem az összezeké? Gratulálni lehetne ahhoz a merész optimizmushoz, amely még egy nemzetközi sajtótörvény és sanctiók létrejvetelét is programjába iktatja. De hol itt a realitás, kérdezi mindenki. Teljesen irreális, mert soha ki nem vihető program pont pl.: az, hogy 1939-től 1920-ig visszamenően az államterületéről kiszórt vagonokat revidálja. [10.] Hol van már a tavalyi hó és a húsz évvel ezelőtti siber! Ezt egy nemzetvezér biztosan tudja is, de irrealizmus miatt nem ismeri fel ez a szerző. Ugyanígy, mint k. u. k. vezérkarra mondták, „mit von jeglichen Sachkenntnissen unbetrübten Scharfblick"-re vall a 13. oldalon [12.] foglalt 25 és 26. sorsz. követelés, amely tulajdonképpen nyitott ajtót dőngöl. Teljesen értelmetlen irreális álmodozás a 14. oldalon [13.] említett azon követelés, hogy az összes biztosítók ne csak államosíttassanak, hanem kötelezővé tétessenek. Teljesen elképzelhetetlen rendszabály, hogy mindenkit kötelezzenek fizetni, akinek van már biztosítása, de akinek nincs azt, nem. Ha pedig nem így érti, hanem a biztosítást mindenkire és mindenre nézve kötelezővé teszi s az állam általuk biztosítottá tette, ki fedezi a díjakat és a viszontbiztosítást. Ez a biztosítási matematika realitást szuverénül felrúgó álom jellemzően kóros tünet, mert komolytalanságában nem merünk hinni.

12. ha még hozzá vesszük a pathosnak azt a biblikus *fokát*, amely világi tartalmú könyvekben egyenesen a megszállottság s az ezzel kapcsolatos akaratlagos affektusduzzasztás, az affektusaugmentatív tünetét meríti ki. (15. o.) [14.] „valljuk és erős hittel hiszi” ezt ismételve, végül affektusaugmentatívot grafikusán is kifejezve a könyv befejezésének térelosztásával és tipográfiájával, meg kell állapítanunk, hogy

Szálasi Ferenc 1935-ben kiadott Cél és Követelések című munkája a schizopren lelkiállapotra kardinálisan jellemző elmetünetek oly sokaságát mutatja, hogy még annak is, aki politikai téren a magyar elmetünetek oly sokaságát mutatja, hogy még annak is, aki politikai téren a magyar messiásvárás kielégítését vagy egyes programpontok tekintetében a maitól eltérő kormányzást követelne, s így a Szálasi mozgalomnak híve vagy követője lenne, a legnagyobb aggodalommal kell tekinteni Szálasi elmealkotottságára s a magyar jövő érdekében legalább is arra törekedni, hogy őt és mozgalmát egymástól szeparálják és más vezetőre bízzák. Szálasi jelenlegi mártyr tetszelgése csak arra alkalmas, hogy a mozgalomban pont annak a személyi hitelét növeljék, kivel szemben az eddigiek alapján is a legsúlyosabb elmeorvosi aggályok, sőt bizonyítékok állanak fent.

Kérve és ígéretre hivatkozva, hogy egem, aki politikai küzdelmekre sohasem vállalkoztam betegségem miatt, tisztán hazám érdekében megírt soraim folytán a nyilvánosságnak ki nem méltóztatsz szolgáltatni, bár minden kompetens szakember és nem szakember előtt helyt állok érte, maradtam tisztelő igaz híved:

Budapest, 1939. január 28.

egyetemi magántanár

kózkórházi elmeoszt. főorvos

kir. törvényszéki elmeorvos

Jelzet: MTA Pszichiátriai Gyűjtemény, Személyi iratok. Aláírás nélküli, géppel írt tisztázat.

1.

Szálasi Ferenc - Cél és követelések

HITVALLÁS

*„Isten megadta, az Élet megerősítette,
a Nép szentesíti, e Háromság végrehajtja!”*

NAP

Minden hatalom a néptől ered.

A népfelség eredeti, az államfelség eredő hatalomjog. A népfelség államhatalom alakjában átadja élő akaratát kiválasztottjának, hogy a népfelség érdekeit belső és külső vonatkozásaiban biztosítsa és megvédje; felhatalmazást ad neki jogok gyakorlására, másfelől az államvezetést rábízva, kötelességeket szab meg számára.

Az állam egész rendszerét a politika irányítja. A politikától születt tervek az állam teljes szervezete végrehajtja. A végrehajtásból adódó erkölcsi, szellemi és anyagi gyümölcsöket az államhatalom és az egyén megosztja az alkotmányban cikkelyezett vagy abban gyökerező igazságos törvények alapján.

A politika művészet. Alkotóelemei: az állam történelmi, földrajzi, erőforrás, nép és társadalmi helyzete, valamint egyetlen koponya, mely a tények helyes felismerése alapján idejében meglátja;

hogy az államnak mi a hivatása, ennek folyományaképpen milyen célt tűzhet ki, vagy államalkotó elemei érdekében kényszerből milyen célt kell kitűznie: ez az államcél;

hogy a célt hogyan, milyen eszközökkel, mi módon, milyen sorrendben és mikor érheti el, a cél érdekében az eszközöket hogyan kell megszerveznie, kiépítenie, fejlesztenie és gyümölcsöztetnie: ez az államélet.

Államcél és államélet egymást szervesen ki kell egészítsék, egymással párhuzamosan kell haladniuk. Ennek a szervezett párhuzamnak élőszóban meghatározott, ésszerűen és célirányosan alkotott törvénye, az állam munkaruhája: az alkotmány. Ezen az alapon épül az államösszesség dicsőségének, nagyságának és boldogságának háza.

Az államban csak egy politikus van: a vezetőpolitikus, aki egyetemlegesen intézi az államéletet az állam célkövetelése szerint. A többi szakember. A vezetőpolitikus az állam első szolgája, az államcélra való törekvés első munkása. Ő tervezi, szerkeszti és állítja munkába az államgépezetet.

2.

Az államcél legyen közcél és közakarát, éppen ezért közkinccsé kell válnia. Közismert legyen, mint a mindennapi kenyér elnyeréséért szálló fohász: Mi Atyánk, Ki vagy!

Az államfelség adja az államcél. A helyesen felismert államcél politikai végrendelet, melyet a vezetőpolitikus utódjára hagy.

Az államcél mindenkor erkölcsös és gyakorlati legyen: alanyi szempontból a belső állami életben reális, tárgyi szempontból pedig nemzetközileg elfogadható és szükséges. Legyen szellemi-erkölcsi és anyagi-erkölcsi oldala.

Az államerkölcs az állam szociális felépítésében jut kifejezésre, amely átható az egyénre. Aminő és amit megenged az államerkölcs, olyan az egyén egész mivoltában.

A nép egyoldalú életküzdelmeinél fogva a szociális eszméket megvalósítani nem tudhatja. A szociális eszme forrását az államhatalom a népfelség tárgyilagos kifejezője képezi. Egyedül a tárgyilagos államhatalom képes mérlegelni, hogy az alanyi népeknek hogyan kell köz és önértékből cselekednie. Az államhatalomnak megkötötten és megkötően kell irányítania megkötöttségét az alkotmány szabja meg, az irányításon belül a nép önkéntesen, szabadon cselekedjen.

A *Nemzet Akaratának Pártja* (NAP) a szociális eszmék elméleti és gyakorlati értelmét államrendszerében a következő alapelvben rögzíti:

A szocializmus a népek társ és sorsközösségének rendszere, melyben erkölcsi, szellemi és anyagi életüket a tudatos hitből fakadó, tiszta cselekedeten felépülő és az államfelségtől megkövetelt kötelességteljesítésre alapozzák, hogy elnyerhessék a jogot tudatos köz- és egyéni életük méltó lefolytatására.

A szocializmusban a tényleges, teljes kötelesség tényleges, teljes jogot szüli és fordítva: tényleges, teljes jog tényleges, teljes kötelességhez vezet.

A NAP az Ősföldet akarja újjáteremteni. Az Ősföld hivatása:

Egyensúlyhatalom Kelet és Nyugat, Észak és Dél között, melynek felségében különböző népek magasabb rendű, Isten és természettől megkövetelt nemzetet alkotnak Európa békéjének és földbirtokoló hatalmának biztosítása érdekében.

Az Ősföld hivatásából megalkotta a NAP az államcél:

A Kárpátokkal övezett területen átnyúlva az Adriai tenger partvidékéig magyar fennhatóság alatt álló, az új alkotmányban lefektetett önkormányzatokkal ellátott Részföldek egyesüléséből megalkotott HUNGÁRIA EGYESÜLT FÖLDEK, politikai, gazdasági és társadalmi, szervesen egymásba kapcsolt állami felségterület felépítése, megszervezése, központi irányítása és vezetése, megosztott végrehajtó hatalommal való ellátása, hogy népei az államegységben

3.

1. az államközösséget szükségesnek tartásuk és elfogadják, az egységes Nemzet és Haza megalkotását a népi kultúrzsabadságnak alkotmányos biztosításával akarják;

2. az államközösséget közös akarattal megvédjék;

3. csak így lássák egyedül biztosítottak erkölcsi, szellemi és anyagi gyarapodásukat;

az ilymódon létesült Egyesült Földek elismerése Anglia, Németország, Olaszország, Lengyelország és Oroszország részéről nemzetközi szerződések révén, melyek az Egyesült Földeket mint

megszállástól és átvonulástól ment és szabad, önálló, feloszthatatlan területet

biztosítják egymás között és az Egyesült Földek államfisége javára.

A Hungária Egyesült Földek magasabb rendű államrendszert képeznek, melyet a közvetlenül érdekelt Részföldek: Magyarföld, Tótföld, Ruténföld, Erdélyföld, Horvát-Szlavonföld és Nyugatgyepű együttes érdeke hoz létre. Alkotmányos összeállásához elegendő, ha a Földek közös akarata az államalakulás létrehozása érdekében megnyilvánul. A Részföldek népeinek akarata szükséges előfeltétel, az érdekelt külföld akarata kívánatos, de nem előfeltétel.

A NAP a lefektetett államcél akarja és fogja megvalósítani, az erre való törekvés becsületes, igaz, megalkuvást nem ismerő harciosa. Az államcél elérésére szükséges munkálatokat késedelem nélkül azonnal és bátran meg fogja kezdeni. Az a meggyőződése, hogy az élet folyása az Ósföld népei legfeljebb még egy nemzedékének kegyelmez, de azután elpusztulunk, ha azonnal nem kezdünk az államcél megvalósításához.

A Hungária Egyesült Földek népfiségeinek alapja ez: „Isten megadta, az Élet megerősítette, a Nép szentesíti, e Háromság végrehajtja!”

„Isten megadta”: megadta a földrajzi, erőforrás és népi viszonyokat, melyeken emberi erő nem változtathat, melyeket nem változtathat, melyekkel nem élhet vissza. Örökérvényűek. Örökkövászok. Örökmezsgyék és örökutak, melyeken az Ósföld népeinek haladniuk, államiségüknek épülnie kell, melyek Isten parancsoló, örök, kézbeadott törvényeinek betartására kényszerítenek.

„Az Élet megerősítette”: Isten adományait az évezredek, kiváltképpen az utolsó évezred történései: az élet történelmi és társadalmi tanulságai megerősítették. Emberi gyarlóság megrontotta, szétzüllesztette ezeket az erőket, de nem semmisíthette meg. Változatlanul megmaradtak azoknak, amelyek az Ósföld népeit arra kényszerítik, hogy amit gyarlóságukban, rövidlátásukban elrontottak, az élet tapasztalataiból leszűrt tanulságok alapján az örökadottságokból sugárzó törvények rendszerbeszedésével, szerves kapcsolásával újra felépítsék. Az élet megerősítette, hogy a Kárpátok övezte medence életviszonyai a többől,

4.

ruténből, az erdélyi románból és százból, a horvátból és szlavónból, a nyugati végek németjéből más embert faragnak, mint testvérszarmazékaik. Ez tény és igazolja leginkább az élet csalhatatlan megállapításait.

„A Nép szentesíti”: minden államiségot a nép szentesít. Az Ósföldön élő népek évszázadokon át szentesítették szellemi, anyagi és véráldozatkészségükkel, szellemi, anyagi jólétükkel Isten adottságait és azt, amit az élet megerősített. A Hungária Egyesült Földek államhatalma ezt a történelmi szentesítést új alkotmányában népszavazással erősítse meg, azért, hogy emberi gyarlóság és rövidlátás az Ósföld népei részéről ne szűljön még egyszer olyan végzetes, természetellenes és halált hozó elhatározásokat, amelyek az Ósföld összes népeit kivétel nélkül végromlásba döntötték.

„E Háromság végrehajtja”: amit Isten megadott, az Élet megerősített, a Nép szentesít, hajtsa végre az e Háromságot alkotó, összefoglaló, közös és életképes államhatalom. Az államhatalom az állam irányítására szóló intéseket Istentől, a törvényeket az Élettől, a vezetésre szóló akaratjogot a Néptől kapja, ennél fogva a Háromságon kell épülnie, ha áldásos munkát akar végezni.

A NAP kifejtett népfiségi alapját jelvényében összefoglalta, melynek szavai

„Isten, paraszt, polgár és katona!”

Isten mindnyájunké, a paraszt mindannyiunk kenyerét adja, a polgár az államba tömörült népek érdekalanya és az állam közalanya, a katona mindent megvéd: Istent, parasztot, polgárt, államot.

A Hungária Egyesült Földek államfiségeinek alapja ez: „Adok, hogy adj!”

„Adok”: az államhatalom vállalja a kötelezettséget, hogy minden alkotmányos alanyának megadja az erkölcsi, szellemi és anyagi gyarapodásának lehetőségét, de a közérdeknek megfelelően. Az államhatalom tisztában van azzal, hogy az egyén ösösztöneit megélhetés, vagyonszerzés és vagyongyűjtés, hit és öntudatosság szempontjából nem lehet és nem szabad kiirtania; de örökös afelett, hogy az egyéni élet ne csak a haszonszerzés, hit és öncélúság elvakultságába fulladjon s ezzel a szociális nyomor okozójává és az államiség sírásójává váljék.

„Hogy adj!”: a népfisége meg kell adnia az államhatalom számára azokat a jogokat, amelyek alapján az állam a népfiségeből fakadó érdekeknek védelmét becsülettel elvállalhatja. Aki nem ad, nem kap; aki életet nem ad, életet nem kap, akár az egyén, akár az állam életéről, létéről legyen is szó. Más kölcsönvonatkozást államhatalom és egyén között a

5.

gyakorlati élet nagy állami és egyéni küzdelmei nem ismernek, de nem is ismerhetnek. Ez alaptörvény.

A NAP államfiségi alapját jelvényében a népfisége szavainak kezdőbetűiből alkotta meg, mely a rovásírás „HIT” betűit alakítja az Ósföld keresztjévé.

A NAP az Ósföld megmentésére, újjáépítésére kidolgozott nagy munkatervét és követeléseit összefoglaló alaptörvényben véglegesen 1931-ben cikkelyezte. Aki közömbösen áll e szent céllal szemben, ne akadályozza meg a terv keresztülvitelét, mert nem a párttal, hanem az étellel ütközik össze, amely más megoldást, más kibontakozást nem ismer; ezt követeli, erre kényszerít s ezért az ellenállót könyörtelenül elsöpri.

A terv mindenkitől azonos köteleességteljesítést követel, mindenkinek azonos jogokat ad. Elve: először a köteleességteljesítés, azután a megérdemelt jogélvezet. Az államot szerves életet élő valóságnak és nem elvont fogalomnak tekinti. Az egyéni érdekre ép oly kevéssé épít, mint a tömegre. Államérdek és népérdek, népérdek és államérdek kölcsönhatását akarja! Szakít gyökeresen a régi, elavult elvvel, mely a jogélvezetnek biztosít egyoldalú elsőbbséget a köteleességteljesítéssel szemben.

A NAP a terv végrehajtására létesülő irányító, vezető és védő szerv Miután az egész tervet ő dolgozta ki, ő öntötte megtámadhatatlan, súrlódásmentes rendszerbe, a terv végrehajtásáért, helyességéért és hathatós voltáért ő egyedül vállalja a felelősséget, követeli, hogy egyedül a pártnak adják meg a terv végrehajtására szükséges legteljesebb hatalmat, mert a többi pártok az Ósföld Istentől szabott feladatát megoldani nem tudják. A lepergett tizenöt esztendő ezt bizonyítja.

A NAP az egész Ósföld, Bosznia, Dalmácia, valamint a Szlavónföld számára alakul. Tagja lehet az Ósföldet lakó minden egyes nép fia, aki a Hungária Egyesült földek felépítését akarja.

A NAP zászlót bont terve végrehajtása, az állam és az egyén dicsősége, boldogsága és nagysága érdekében. Bizalmat követel becsület ellenében, hazaszeretetet hűség ellenében.

Fanatikus, szent hittel és meggyőződéssel indulunk neki az Ósföld megmentésére, új, történelmi korszakának megnyitására ”

„Isten, paraszt, polgár és katona nevében!”

s nem állunk meg addig, míg nagy célunkat elérjük!

ALAPTERV ÉS KÖVETELÉSEK

„Adok, hogy adj!

Aki nem ad, nem kap!”

NAP

6.

1. Akarjuk és követeljük az Ósföld állami, nemzeti, népi, erkölcsi, szellemi, társadalmi, politikai, gazdasági és államvédelmi megújítását, újjáépítését, átszervezését, szervesen kapcsolódó egységes irányítását.

I. Cikkely.

2. Akarjuk és követeljük a Trianon-i parancsszerződés megsemmisítését, az Ósföld ügyének újrendezését a népek önrendelkezési joga és ama tétel alapján, hogy adják és hagyják meg az Ósföldnek, ami az övé, hogy ő is megadhassa és meghagyhassa a többi földeknek, ami őket illeti meg.

3. Akarjuk és követeljük az Ósföld kérdésének önerőnkéből, egyedül a közvetlen érdekelt népekkel karöltve történő alkotmányos megoldását.

4. Akarjuk és követeljük a Hungária Egyesült Földek alkotmányos államtestének, társ és sorsközösségének felépítését, megszervezését, a Magyarföld részéről történő központi állami irányítását; a Magyarföld, Tótföld, Ruténföld, Erdélyföld, Horvát-Szlavónföld és Nyugatgyepű politikai és gazdasági önkormányzatát a Hungária Egyesült Földek államrendszerében az Ósföld múltjából merített történelmi, földrajzi, birtok-, gazdasági, alkotmány- és társadalmi jogi sorsközösség felismerésének alapján;

hogy a Földek és a Gyepű az egységes állami irányításban az új alkotmányban lefektetett kiméretben résztvegyenek.

5. Akarjuk és követeljük, hogy a csonka Magyarföld államhatalma egyedül és kizárólag csak az Ósföld népeinek boldogságát, dicsőségét, létérdekét, erkölcsi és anyagi jólétét, gyarapodását, a kitűzött államcél megvalósítását tekintse irányadónak minden lépésénél;

hogy elutasítsuk a külföld beavatkozását mindazokban az esetekben, amikor a terv megvalósítását akarja megakadályozni.

II. Cikkely.

6. Akarjuk és követeljük az alkotmány új felépítését, az új alkotmánytörvénynek a nemzet szabad akaratmegnyilvánulása alapján történő elfogadását és szentesítését.

7.

7. Akarjuk és követeljük az állam és alkotmányrendszer politikai, gazdasági és társadalmi berendezésének az Ósföld mezőgazdálkodás őstermelésének örök jellegéhez, ősforrásához, ősadottságához idomított felépítését, rögzítését.

Ippal rendelkező, magas fokon álló parasztállamot akarunk, nem paraszttal rendelkező, alacsonyfokú iparállamot.

8. Akarjuk és követeljük az általános, titkos, egyenlő és kötelező, mindkét nemre egyaránt kiterjedő szavazati jogot,

- a szavazásnak az államhatalomtól való függetlenítését,

- a szavazás szabadságát az egyén akaratmegnyilvánulásában,

- a szavazásra jogosultak népszavazás útján való akaratmegnyilvánulását az új alkotmányra, az államformára, az államfőre és a nádorra vonatkozóan.

9. Akarjuk és követeljük az államformának, az államfő kérdésének a csonka Magyarföldre vonatkoztatott, határozott időn belül való ideiglenes, a Hungária Egyesült Földek összeállásakor végleges, félreérthetetlen, alkotmányos megoldását.

Az államforma és az államfő kérdéseit államkérdéssé tesszük, nem hagyjuk pártkérdések öncélúságába fulladni.

10. Akarjuk és követeljük az állam sorsának, irányításának, vezetésének, megszervezésének a tíz évre választott nádor kezeibe való tételét, számára a legteljesebb felhatalmazás, rendkívüli és kivételes hatalom jogának megadását, az első tíz esztendőre alkotmányos megkötések nélkül;

az államvezérkarnak az állam legfelső és legelső irányító és vezető szerveként való alkotmányos felállítását és beállítását.

11. Akarjuk és követeljük a gazdasági önkormányzattal rendelkező érdekképviselet alkotmányos, határozott időn belül való felépítését, megszervezését, az államhatalomba való szerves bekapcsolását;

a csonka Magyarföld jelenlegi öncélú és meddő pártpolitikájának felszámolását.

12. Akarjuk és követeljük az alkotmánybíróság felállítását a szavazások végrehajtásának kizárólagos jogával, alkotmányosan függetlenül az államhatalomtól, az állami főhatalom tényezőinek legelső, legfelső és végső állami ellenőrző szerveként való megszervezését és beállítását;

az igazságszolgáltatás, a bírói hatalom, a bíraskodás korszerű, egyetemes megszervezését és újjáépítését.

8.

13. Akarjuk és követeljük az új alkotmányon épülő állami és öngazgatásoknak a központosított irányítás, megosztott végrehajtás elvén nyugvó egyetemes megszervezését, politikától való megtisztítását, az egyes igazgatásokban a szakvezetés beállítását, ezeknek a kérdéseknek alkotmányos rögzítését;

a közalkalmazottak szociális kérdéseinek, szolgálati életlépcsőzésének, fizetés és nyugdíjkérdésének végleges alkotmányos rendezését a közalkalmazottak politikamentességének szigorú elvén.

14. Akarjuk és követeljük az Ósföld rögeiben gyökerező, új, az állam vezetésére hivatott, tisztult, nemes, nemzet és néptudatos középosztály megteremtését a személyi érdemekért szerzett előjogok utódlásának törvényes korlátozásával.

A bevándorlás és kivándorlás megkötését, kivándorolt véreink visszatelepítését követeljük.

III. Cikkely.

15. Akarjuk és követeljük az egyes vallások teljes politikamentességét, kimondottan az erkölcsi nemzeti életre való nevelő hatályát, a kötelességteljesítésen nyugvó jogélvezet hitének hirdetését;

minden vallás politikai ágának beszüntetését, az állam minden érdekével számoló új konkordátum és hitszerződések megkötését; nem ismerünk felekezetrétküliséget, minden polgár valamelyik bevett vagy elismert vallás tagja legyen.

16. Akarjuk és követeljük a gyermek és családjog lefektetését, törvénybeiktatását, a családi élet erkölcsösségét és tisztaságát, anyagi megalapozásának és a korai családalapításnak lehetőségét, az anya szent ölének dúsabb, egészségesebb gyermekáldását. Követeljük az örökösödés törvényének új felépítését az állam népszaporulatának erőteljes előmozdítása érdekében.

Törvénytelen gyermekeket jog és törvény előtt nem ismerünk, az egy apától származó gyermekek egyazon jogokat élvezzék név, örökösödés, nevelés terén. Minden gyermeknek legyen meg a természetes szülői otthona. A fiatalság nagy jövőjének becsületos, gyakorlati harcosai akarunk lenni!

17. Akarjuk és követeljük a köz és népegészségügy szociális, korszerű, az állam egyetemes érdekeinek megfelelő felépítését, az orvosi kar átszervezését, az orvosi oklevelek újraértékelésének kötelezettségét, a betegsegélyezés és gyógykezelés szociális újjáépítését, a gyógyszeripar teljes átszervezését, egészséges lakásépítést.

Népegészség: államegészség!

9.

18. Akarjuk és követeljük a köz és népoktatás újjáépítését a gyakorlatra építő életre és kötelességteljesítésre beállított nevelési rendszer alapján;

az állástalan oklevelesek elhelyezését a gyakorlati pályákon, ennek megfelelő ingyenes átképzésüket, elhelyezésüket az irányított gazdálkodás keretein belül.

Akarjuk és követeljük az államirányításban és vezetésben a magyar nyelv, a törvényvégrehajtásban és az egyes igazgatásokban az anyanyelv használatának alkotmányos törvényesítését. Az anyanyelv szabad használata ad az adottság-kényszerített társ és sorsközösségnek tudatos lelket.

19. Akarjuk és követeljük az államközösség nemzeti és népi irodalmának, művészetének és sajtójának felépítését, a szemérmetlen, erkölcscsúfoló, álemeriességre burkolt, nemzetietlen irodalom, művészet és sajtó kiirtását;

Sajtóegyetem felállítását követeljük, a sajtódoktorátushoz kötött laptulajdonosságot, szerkesztői és munkatársi felelősséget; Nemzetközi sajtótörvény elfogadását követeljük, mely lehetetlenné teszi a nemzetek kölcsönös sajtógyalázkodásait és a nemzetközi sajtó kútmérgezeit.

IV. Cikkely.

20. Akarjuk és követeljük az államérdek elsőbbségének alkotmányos biztosítását, az államérdek irányító, vezető, biztosító és védő alkotóelemeinek felépítését olyképpen, hogy ebből kölcsönhatásként a magánérdek fejlesztése, gyarapodása, a népösszeg jólléte váljék lehetővé;

az államhatalom közvetlen bíraskodási jogát arra az esetre, ha a magánérdek az állam egyetemes érdekével szembehegyezkedik vagy más szükséges érdekeket veszélyeztet. Az államban csak törvényen nyugvó érdekszabadságot ismerünk. Az érdekszabadságot, amely a törvény hézagaiból él, kiirtjuk!

21. Akarjuk és követeljük, hogy a magánérdek egyetemessége az Ősföld ősnépeinek alkotmányosan védett köztulajdona legyen;

Ezért követeljük az 1900 óta kiadott települési engedélyek, iparendélyek bevonását, a földbirtok és ingatlanvásárlások felülbírlását, a nemzet egyetemes érdekeivel számoló új szétosztást vagy megerősítő megújítását.

22. Akarjuk és követeljük a zsidókérdésnek az állam érdekeivel egyező, végleges alkotmányos rendezését, a zsidónak mint fajnak alkotmányos meghatározását, az állam életébe és munkájába való számarányos bevonását;

10.

a zsidó bevándorlásnak mindenkorra való beszüntetését;

azoknak a zsidóknak az állam területéről történő kiutasítását, akik 1914. augusztus 1-e után kaptak települési engedélyt, állampolgársági vagy honossági bizonyítványt, akik a világháborúban harcokban nem voltak, akik az állam hozta törvényeket megszegik, kijátsszák, gátolják vagy elgáncsolják, tekintet nélkül arra, hogy mikor települtek meg az Ősföldön;

A minden téren megnyilvánuló zsidószelem könyörtelen kiirtását, a megalkuvás nélküli keresztény szellem gyakorlati felépítését követeljük.

23. Akarjuk és követeljük a munkakérdés nemzeti, szociális alapokon nyugvó, a munkaadó és munkás érdekeinek kölcsönös védelmében történő megoldását, a munkásnak az üzem hasznából részhaszt élvező, nyugdíjjogosultsággal rendelkező természetes személyként való kezelését;

a szakszervezetek és a sztrájk eltörlését, munkabíróság felállítását az érdekképviselően belül.

Nemzetmunka törvényesen és alkotmányosan védett nemzeti munkával!

Akarjuk és követeljük a magántisztviselő-kérdések szociális, egyetemes, a közalkalmazottakkal és a munkakérdéssel kapcsolatos megoldását.

V. Cikkely.

24. Akarjuk és követeljük a megélhetésnek az állam természeti és érdekviszonyai alapján történő biztosítását;

a megélhetés biztosítása után olyan haszonmagasság törvényes megállapítását, amely igazságos kulcs alapján a magán és népvagyon fejlesztését, a termelés fokozását, fenntartását, a közvetítő kereskedelem jogos hasznát és az állam gazdasági életének független biztonságát egyaránt lehetővé teszi.

Ezért akarjuk és követeljük:

- a nemzetgazdálkodás és a munka alkotmányának megteremtését és törvényét;

- a nemzeti hitel és forgótőkerendszernek mint gazdasági és munkás életünk alappilléreinek a megépítését;

- a vagyonszabadságnak az állam területéhez való kötöttségét, ennek a törvénynek 1920-ra történő visszamenő hatálymódosítását;

11.

- a békeszerződésekből folyó anyagi vagy pénzügyi szolgáltatások megtagadását, a külföldi kölcsönök utáni kamatszolgáltatások beszüntetését,

- az állam anyagi és gazdasági helyzetével, valamint egyetemes érdekeivel számoló új, megfelelő rendezését;

- az arany és deviza-beszolgáltatást;

- az önerőből, egyedül és kizáróan az állam munkásaival, az állam iparával, az állam kereskedelmével végrehajtott közmunkák megindítását;

- a mezőgazdálkodás korszerű újjáépítését az államhatalom közvetlen segítségével és irányításával;
- a kisipar feltámasztását, háziiasítását, a háziipar és belterjes családgazdálkodás szerves egymásba fektetését közvetlenül nyújtott állami hitellel és kölcsönökkel, a konfekcionális ártermelésnek és a nagyipar - kisipari részre tartozó - termelésének egyidejű megszüntetésével;
- az irányított, tervszerű egységbe foglalt magángazdálkodás megszervezését, rendszerbe, érdekszervezetekbe való tömörítését, a gazdasági önkormányzatoknak alárendelt, államilag ellenőrzött Termelő és Értékesítő Szövetkezetek meghatározott időn belül való megszervezését, országos kiépítését, az állam nemzeti kereskedelmi rendszerébe a kereskedelem újjáépítésével kapcsolatos beillesztését;
- a mezőgazdasági ipar felépítését az 1920 óta felburjánzott, mesterségesen táplált és fejlesztett iparágak rovására, ezeknek teljes megszüntetésével;
- a telepítés hármass párhuzamát:
 - a.) a középnemesség visszatelepítését;
 - b.) a parasztelepítést;
 - c.) az ipari munkás röghöz kötését telepítéssel;
- a földbirtokrendezést, a hitbirtokosítás törvényesítését, a lakáskorszerűsítés és építés végleges, határozott időközökben történő megoldását;
- az állam gazdasági életének érdekképviselőitbe való tömörítését, a kartellek, trösztök, érdekközvetítők feloszlását, az egészségtelen, túlhajszolt és erkölcsstelen, igaztalan cégérezés könyörtelen kiirtását;
- az áru útjának megrovidítését a termelőtől a fogyasztóig ama elv alapján, hogy azért termelünk, hogy élhessünk, és nemcsak azért élünk, hogy termeljünk és anyagi javakat halmozzunk;

12.

- a közlekedésügy és forgalom leegyszerűsítését, egységesítését és államosítását minden vonatkozásában;
- a tőzsdének készáruvására történő átrendezését, a határidős üzletkötések eltörlését, az elemi életszükségletekkel csak haszonra történő kufarkodás és üzérkedés minden időkre való beszüntetését;
- az elemi életszükségletek árainak gyökeres, szociális szabályozását;
- hogy az állami és közpénztárakból csak egy fizetés legyen kiutalható; tiszteltdíjakat nem ismerünk!
- külkereskedelmünknek kimondottan és kizáróan nemzeti irányítás alá hozását, az állam gazdasági biztonságának függetlenítését a külkereskedelem viszonyaitól, a külkereskedelemből lecsapódó haszonnak igazságos kulcs alapján való megosztását állam és termelő között;
- kereskedelmi szerződések kötését azokkal a külállamokkal, akik politikailag és gazdaságilag az Ősföld állami célkitűzéseivel párhuzamosan haladnak;
- vagyonelkobzás és súlyos szabadságvesztés kimondását azokra, akik külföldre vitt vagyonukat záros határidőn belül nem bocsátják az állam rendelkezésére, vagy az állam nemzeti gazdálkodásának nagy tervét elgáncsolják, hátráltatják.

A nemzeti és egyéni munka erkölcsös kapcsolatát akarjuk az állam és az egyén összehangolt élete érdekében!

25. Akarjuk és követeljük a pénznek és hitelnek egyedül és kizáróan nemzeti alapokra való építését, az öncélra és az egyéni haszonra való elvonatkozásból kiragadásukat és szerves, folyamatos beillesztésüket a nemzet gazdasági vérkeringésébe.

A közvetlen pénzkibocsátás, hitel és kölcsönnyújtás államjogát követeljük.

26. Akarjuk és követeljük a kibocsátandó pénzjegymennyiségnek a nemzetháztartási szükséglet magasságához mért megállapítását.

Követeljük, hogy az állam egyetemes gazdasági életét biztosítani hivatott nemzetháztartási költségvetés szükséglete összetevődjék:

- a tehermentes kislét,
- az államháztartás és
- az irányított gazdálkodás beruházási szükségleteiből.

A beruházási szükséglethez számítódjék a közvetett beruházási szükséglet is: hadikölcsön, óvadéktőkék fokozatos tőketörlesztéses visszafizetése egy Korona egy Pengő kulcsszám alapján.

13.

27. Akarjuk és követeljük hiteléletünk korszerű újjászervezését, a pénz és hitelintézetek összevonását állami felügyelet alá való helyezés és szigorúan hitelnyújtásra korlátozott gazdasági hatáskör mellett;

Akarjuk és követeljük a mesterségesen lefojtott hitelélet felszabadítását, a kamatszolgáltatás szociális rendezését.

28. Akarjuk és követeljük az adórendszer három alapon nyugvó felépítését:

- az állami adókkal az államháztartás szükségleteinek fedezését;
- szociális adók teremtését az összes biztosítások kötelezővé tételével és államosításával az állam polgárainak szociális és gazdasági érdekei megvédése érdekében;
- az adóknak igazságos, az állam részéről az érdekképviselőkre összecsúszva, az érdekképviselőktől az egyes adóalanyokra az állam ellenőrzése mellett történő kivetését.

VI. Cikkely.

29. Akarjuk és követeljük a Részföldek honvédelmének egyetemességéből alkotott, egységes irányítás és vezetés alatt álló államvédelemnek a Hungária Egyesült Földek állam-egészével kapcsolatos szerves felépítését, a hadseregnek ennek megfelelő megszervezését, irányítását, vezetését, kiképzését és alkalmazását.

A csonka Magyarföld fegyverkezési egyenjogúságát követeljük. Az egyenjogúság megtagadása vagy fondorlatos elodázása esetén követeljük a felfegyverzésnek a biztonsági foknak és követelményeknek megfelelő megkezdését.

A csonka Magyarföldön színmagyar katonai vezetést, a magyar néplelkekkel összehangolt katonai szabályzatokat és színmagyar vezetőket követelünk.

30. Akarjuk és követeljük a közbiztonság és közrend korszerű, politikától ment újjáépítését, szerves és szervezetszerű bekapcsolásukat az államvédelem belvédelmi rendszerébe.

31. Akarjuk és követeljük a háborús rokkantság esetére szóló állami biztosítást a fegyverfogható lakosság számára;

hogya a hadviselt állását kapja vissza, ha munka és keresetképes marad;

a világháború élő áldozatainak szociális és anyagi megsegítését.

Aki átértett kötelességből áldoz a haza oltárán, minden joga érdemes!

14.

32. Akarjuk és követeljük a NAP -nak a terv végrehajtásával való egyedüli megbízását, a teljes és rendkívüli hatalommal való felruházását, a tervnek a párt részéről vállalt egyedüli felelősséggel való végrehajtását a

HUNGÁRIA EGYESÜLT FÖLDEK

Részföldei és népei nagyságának, dicsőségének és boldogságának nevében.

VÉGSZÓZAT

*„Isten, paraszt, polgár és a katona négyes
alappilléren épül a Hungária Egyesült Földek
dicsősége, nagysága és boldogsága!”*

NAP

A világháború a legnemesebb férfigerendákat aprította forgácsra. A forgácsokból új emberek sarjadtak, akiket az új történelmi korszak követel. Emberek jönnek, akik egész hivatásukat az emberiséget új alapokra helyező nagy világeseményekből merítik; akiknek megvan a bátorságuk, kitartásuk és tudásuk, hogy a nagy lépést csüggedés nélkül, bátran, az egyedüli helyes út felismeréséből merített meggyőződéssel megtegyék.

A csonka-Magyarföld jelenlegi felépítése és rendszere - tagadva a teljesen új emberi és társadalmi rend kialakulásának szükségét - nem képes az eseményekkel megküzdeni, mert olyan alapokra épít, amelyek kötelességüket már megtették és egy letűnt fejlődési fokozat megteremtésének eszközei voltak.

Új alapokon történő legteljesebb, leggyökeresebb újjáépítésre van égetően szükség.

A csonka-Magyarföld és az Ósföld négy kapuján: északon és délen, keleten és nyugaton döngöttek a világot alakító események. Északon és délen, keleten és nyugaton figyelik az Ósföld népei, hogyan akarja az Ósföldet ezer év előtt államiságba kapcsoló vezérnek az Ósföld következő ezer évre szóló hivatását megkövetelni, megalapozni.

Az Ósföld hivatását önerejéből, minden tudásának latba vetésével kell betöltsse. Nem lehet szolgálja egyik nagyhatalom érdekének se. Saját életéről, létéről, történelmi hivatásáról van és legyen mindörökké szó.

A NAP az Ósföld hivatásának szolgálatában áll. Vallja és erős hittel hiszi, hogy az Ósföld csak az általa adott célkitűzéssel kap életértelmet, földi hivatást, egyedül ebben talál örök alapot Európa történeleiben;

vallja és erős hittel hiszi, hogy az Ósföld csak mint Hungária Egyesült Földek tehet eleget történelmi hivatásának, hogy csak így forrhat ismét egybe, hogy csak így állhat ellen

15.

azoknak az eseményeknek, amelyek Isten és természet-adta államegységét és népei sorsközösségét el akarják seperni;

vallja és erős hittel hiszi, hogy egyedül az általa kidolgozott új alkotmány és munkaterv megvalósítása, valamint gyors, rendszeres átültetése a gyakorlati állameletbe biztosíthatja az Ósföld népeinek eredményes, összehangolt életét, fennmaradását.

A NAP terve egyedülálló, sziklaszilárd oszlop, melyre mindenki, az Ósföld minden népe félelem, féltés, gyanakvás és irigység nélkül támaszkodhat és építhet.

A terv elfogadásával mindenki szent kötelezettséget vállal az újjáépítő munka végrehajtására. Ebből a szent kötelezettségvállalásból adódik mindenki számára a tiszta kötelezettség teljesítéshez kötött tiszta joga, mely az újjáteremtés szent munkájában illő helyét törvényesíti, biztosítja és megvédi.

A NAP terve a rendszerbeszedett cselekvés terve!

A NAP átfogó és összefogó alaptervét

„Isten, paraszt, polgár és katona!”

nevében új, történelmi mezsgyét vágó újtára bocsátja. A tervet betartjuk, erre esküszünk:

„Isten, paraszt, polgár és katona minket úgy segítjen!”

Ósföld népei! bátran válasszatok, döntsetek és küzdjete a

HUNGÁRIA EGYESÜLT FÖLDEK

nagyságáért, dicsőségéért és boldogságáért!

ÍGY LEGYEN, MERT ÍGY KELL LENNIE!

A történelmi harc jelszava: *„Inkább hős egy pillanatig, mint rabszolga egy életen át!”*

A NEMZET AKARATÁNAK PÁRTJA

Budapest, 1935. március havában.

Címkék:

[Szálasi Ferenc](#) ^[3]

[Nemzeti Akarat Pártja](#) ^[4]

[Benárd Ágost](#) ^[5]

[Horthy Miklós](#) ^[6]

[Mussolini](#) ^[7]

[Teleki Pál](#) ^[8]

[Gömbös Gyula](#) ^[9]

[pszichológia](#) ^[10]

[elmeszakértő](#) ^[11]

Kiadás: 11. évfolyam (2011) 6. szám

Forrás webcím: https://www.archivnet.hu/kuriozumok/szalasi_ferenc_elmeallapota.html

Hivatkozások

[1] https://www.archivnet.hu/kuriozumok/szalasi_ferenc_elmeallapota.html

[2] http://hu.wikipedia.org/wiki/Nemzeti_Akarat_P%C3%A1rtja

[3] <https://www.archivnet.hu/cimkek/szalasi-ferenc>

[4] <https://www.archivnet.hu/cimkek/nemzeti-akarat-partja>

[5] <https://www.archivnet.hu/cimkek/benard-agost>

[6] <https://www.archivnet.hu/cimkek/horthy-miklos>

[7] <https://www.archivnet.hu/cimkek/mussolini>

[8] <https://www.archivnet.hu/cimkek/teleki-pal>

[9] <https://www.archivnet.hu/cimkek/gombos-gyula>

[10] <https://www.archivnet.hu/cimkek/pszichologia>

[11] <https://www.archivnet.hu/cimkek/elmeszakerto>